

УДК 620.92

Сфремова О. О., Крайнов І. П., Міронова Н. Г., Шаго Є. П. (Україна, Хмельницький)**ВПРОВАДЖЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ**

Використання невідновлювальних джерел енергії, які є вичерпними і запаси яких стрімко скорочуються, не може забезпечити стійкого розвитку енергетики країни у віддаленій перспективі. До того ж, використання вугілля, нафти та газу призводить до погіршення екологічного стану навколишнього середовища та додаткових витрат на його відновлення. Єдиним шляхом вирішення цієї проблеми є енергозбереження та впровадження альтернативної енергетики.

Хмельницька область належить до групи областей із середнім рівнем забезпеченості НВДЕ, оскільки сума нормованого потенціалу на основі даних технічно-досяжного потенціалу НВДЕ складає 1,42, а сума нормованого потенціалу на основі даних економічно-доцільного потенціалу – 0,66. Низький нормований потенціал НВДЕ характерний для гідроенергетики малих річок, енергії низькопотенціальної теплоти ґрунту та ґрунтових вод, теплової енергії стічних вод, а також рослинної біомаси. Відносні переваги (середній нормований потенціал НВДЕ) область має по сонячній енергетиці, деревині та інших органічних відновлювальних енергоносіях (біогаз звалищ та стоків, моторне біопаливо, торф). Найбільший потенціал належить використанню в якості джерела енергії біогазу.

На сьогодні, перспективи покращення енергоефективності та впровадження альтернативних джерел енергії пов'язані з активним залученням іноземних інвестицій, які у регіоні спрямовані на розвиток сонячної енергетики.

Група компаній «Екотехнік Прага» (Ekotechnik Praha, Чехія), що є одним з провідних європейських операторів сонячних електростанцій, має намір побудувати в 14 районах Хмельницької області сонячні електростанції, а саме: в Дунаєвецькому, Хмельницькому, Вінковецькому, Ярмолинецькому, Новоушицькому, Чемеровецькому, Летичівському, Старосинявському, Деражнянському, Білогірському, Городоцькому, Теофіпольському, Кам'янець-Подільському та Волочиському районах. Загальна потужність сонячних електростанцій становитиме 160 МВт. А площа земельних ділянок відведених під будівництво електростанцій складатиме біля 400 га.

У рамках спільного проекту Європейського союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» в області з 2008 року по 2014 рік встановлено вуличне освітлення з використанням поновлювальних джерел енергії. На сьогодні автономними опорами освітлення обладнано вулиці сіл Антоніни, Тернавка, Нове Село, Писарівка, Зіньків. Сонячні мініелектростанції активно впроваджує приватний сектор.

Розвиток гідроенергетики Хмельницької області пов'язаний з 14 діючими малими ГЕС загальною потужністю 4,52 МВт. Середньорічний обсяг виробництва електроенергії від цих ГЕС становить 12000 МВт·год./рік, що складає 5,71 %. Планується відновлення роботи ще 4 ГЕС, які вироблятимуть понад 8 млн кВт/год. в рік.

Розвиток вітрової енергетики в області на даний час не має підтримки інвесторів, проте населення поступово починає використовувати вітрогенератори для забезпечення власних потреб.

Найбільший потенціал у розвитку альтернативних джерел енергії Хмельницька область має при використанні біогазу. Ці технології, в основному, реалізуються в умовах малих фермерських господарств та підприємств. Будівництво великих підприємств з отримання біогазу можливе тільки за сприятливого інвестиційного клімату та реалізації «зеленого» тарифу на електроенергію в Україні.

Аналіз можливостей та перспектив використання нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії на Хмельниччині доводить відкритість та прозорість для розвитку галузі. Область є епіцентром по будівництву сонячних електростанцій серед західних регіонів України. Менше розвивається гідро- та вітроенергетика. Не реалізується на достатньому рівні високий ресурсний потенціал виробництва та використання біогазу.

Саме тому потребує подальшого об'єктивного оцінювання інвестиційна привабливість Хмельниччини для розвитку конкретних видів НВДЕ.